

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „GELŽIO EŽERAS“ (LTTEL0011) APSAUGOS ĮVERTINIMO ATASKAITA

2022 m. gruodžio d.
Vilnius

1. Bendra Vietovės ar jos dalies apžvalga ir teisinis statusas.

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkanti vietovė „Gelžio ežeras“ (kodas LTTEL0011) (toliau – Vietovė) yra Telšių apskrityje, Telšių rajono savivaldybės Gadūnavo seniūnijoje, Pagermančio k. apylinkėse. Vietovė neturi Lietuvos Respublikos saugomos teritorijos statuso. Vietovės ribos apima Gelžio ežero akvatoriją. Centrinio taško geografinės koordinatės (LKS-94 koordinacių sistemoje): x 383018, y 6207682. Teritorijos plotas – 22,94 ha.

2. Vietovės ar jos dalies biologinės ypatybės, natūralių buveinių ir saugomų rūšių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai.

Išskirtinę Vietovės gamtinę vertę sudaro Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos gamtinė buveinė – 3140, *Ežerai su menturdumblių bendrijomis*. Bendras buveinės užimamas plotas yra 22,94 ha. Šios buveinės apsaugos ir tvarkymo reikalavimai nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 patvirtintų Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų 1 priedo IV skyriaus 10 punkte.

3. Vietovės ar jos dalies žemės ir gamtos išteklių nuosavybė ir naudojimas.

Visas Gelžio ežeras (22,94 ha) yra privačios nuosavybės teise valdomoje žemėje.

Remiantis Gelžio ežero gamtotvarkos plano, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. D1-622 „Dėl Gelžio ežero gamtotvarkos plano patvirtinimo“, duomenimis, anksčiau ežere vykdyta ūkinė veikla, susijusi su žuvininkyste – žvejojba, žuvivaisa, o šiuo metu ežere vykdoma žvejojba verslinės žvejojbos įrankiais – statomaisiais tinklais bei vykdoma mėgėjiška žūklė. Kitokia ūkinė ar rekreacinė veikla nevykdoma.

4. Faktinės ir potencialios grėsmės EB svarbos rūšims ir natūralioms buveinėms.

Paviršinių vandenių tarša, vandens telkinio eutrofikacija, vandens kokybės pokyčiai, hidrologinio režimo pokyčiai dėl bebrų patvankų, introdukuotų svetimvandenių žuvų neigiamą įtaką, žuvivaisa, žvejojba verslinės žvejojbos įrankiais.

5. Vietovėje ar jos dalyje taikomų teisės aktų, teritorijų planavimo dokumentų, ūkinės veiklos planų ir projektų bei sutarčių nuostatų, kurios sumažina ar pašalina grėsmes.

Gelžio ežero vietai, atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, yra patvirtintas gamtotvarkos planas. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, kurio VI skyriaus 6–8 skirsnių 98–100 straipsniuose nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos paviršiniuose vandens telkiniuose, jų apsaugos zonose ir apsaugos juostose. Šiuose straipsniuose nurodyti draudimai užtikrina Vietovėje aptinkamos EB svarbos natūralios buveinės 3140, *Ežerai su menturdumblių bendrijomis* apsaugą.

Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, kurio 3 straipsnio 1 dalies 3 punktą bei 11 straipsnio 8 dalis reglamentuoja, kad bet kokie projektai dėl planuojamos ūkinės veiklos būtų įvertinti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo nustatyta tvarka, įvertinant ar numatoma veikla gali daryti reikšmingą poveikį „Natura 2000“ teritorijoje saugomoms gamtinėms vertybėms.

Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Telšių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T1-165 sprendiniuose, gamtinio karkaso brėžinyje, Vietovė patenka į nacionalinės svarbos geoekologinę takoskyrą. Pagal Saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 2 dalies 1 punktą, geoekologinės takoskyros, kaip teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas, yra gamtinio karkaso dalis ir tai atitinka Saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 4 dalį, kurioje pabrėžiama, kad biologinės įvairovės apsaugai gamtinio karkaso teritorijose gali būti išskiriamas ekologinis tinklas, jungiantis didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijos koridorius. Išskiriant gamtinį karkasą, atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti „Natura 2000“ tinklo ekologinį vientisumą, sukuriant ar išsaugant kraštovaizdžio elementus, kurie būtų svarbūs laukinei faunai ir florai.

6. Rekomendacija dėl BAST statuso suteikimo.

Atsižvelgdami į tai, kad Vietovė yra svarbi EB svarbos natūralios buveinės apsaugai ir įvertinę, kad šios gamtinės vertybės apsaugą užtikrina vietovėje taikomų teisės aktų nuostatos bei su Vietove susijusių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, rekomenduojame patvirtinti buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkančios vietovės „Gelžio ežeras“ (kodas LTTEL0011) ribas ir šioje Vietovėje nustatyti buveinių apsaugai svarbią teritoriją, nes ji pasižymi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24¹ straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytomis sąlygomis.

PRIDEDAMA. Siūlomos tvirtinti buveinių apsaugai svarbios teritorijos ribų žemėlapis, 1 lapas.

Direktorius

Albertas Stanislovaitis

382800

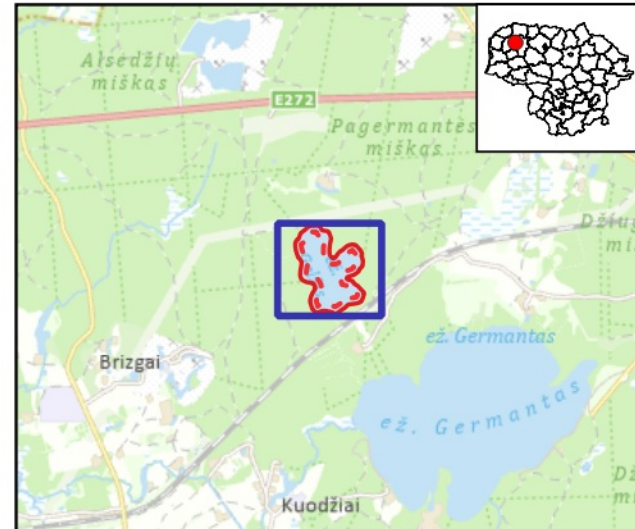
383000

383200

383400

Gelžio ežeras (LTTEL0011)

Plotas 22.94 ha
Telšių raj. savivaldybė

- Neturi ST apsaugos
- BD BUVEINĖS
Gėlųjų vandenų buveinės (plotai)
- Apsaugos statusas ne ST
su apsauga
- Atkurti palankią būklę
- Kiti sutartiniai ženklai
BAST RIBOS
- 3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis

6208000
6207800
6207600
6207400

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 188724381, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „GELŽIO EŽERAS“ (LTTEL0011) APSAUGOS ĮVERTINIMO ATASKAITA
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-12-15 Nr. B2-77
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Albertas Stanislovas, Direktorius
Sertifikatas išduotas	ALBERTAS STANISLOVAITIS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-15 20:00:46 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žyme nurodytas laikas	2022-12-15 20:01:02 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-30 22:52:44 – 2023-06-29 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.68
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-12-15 23:00:12)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-12-15 23:00:12 DBSIS